

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι..... Δρ. 2.—
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ.. » 2.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν.....20
261—ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΟΔ. ΕΡΜΟΥ—261

Παρά τοῖς διαμαρτυρομένοις ἐπικρατεῖ ἔθιμον ὅπως κατὰ μῆνα Μάιον γίνονται αἱ νέαι ἀρχαιρεσίαι καὶ ἀναγινώσκονται αἱ εὐθύναι. τῶν ἐνεργειῶν τῶν διαφόρων φιλανθρωπικῶν αὐτῶν ἐταιριῶν. ἔχοντες ὑπ' ὅψιν διαφόρους τοιαύτας ἐκθέσεις θέλομεν δώσει εἰς ἀνάγνωσιν τοῖς συνδραμηταῖς ἡμῶν περιλήψεις αὐτῶν συντόμους καὶ περιεκτικὰς περὶ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ συνεισφορῶν.

Τὸ ὅλον ποσὸν τῶν ἐκουσίων τούτων συνεισφορῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνῆλθε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς λίρας 1,640,563 ἥτοι εἰς 40 ἑκατομ. δραχμῶν περίπου· δηλ. εἰς ποσὸν ἴσον σχεδὸν πρὸς ὁλόκληρον τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ἑλλ. Κράτους.

Μόνη ἡ Βρετανικὴ καὶ ξένη τῶν Γραφῶν ἐταιρία εἰσέπραξε 223,320 λίρας· ἥτοι 6 $\frac{1}{2}$ ἑκατομ. δραχμῶν. Ὅκτὼ αἱ κυριώτεραι ἱεροποστολικαὶ ἐταιρίαι εἰσέπραξαν 683,609 λίρας. Ὅκτὼ δὲ ἕτεραι Ἀποικιακαὶ καὶ Ἰουδαϊκαὶ εἰσέπραξαν 152,189 λίρας. Αἱ 18 ἐσωτερικαὶ 329,557 λίρας. Αἱ πρὸς χριστιανικὴν ἐκπαίδευσιν ὀκτὼ ἐταιρίαι 78,355 λίρας καὶ ἐννέα διάφοροι 155,133 λίρας, ὧν μόνη ἡ θρησκευτικὴ φυλλαδικὴ 146,821 λίρας· ἂν δὲ εἰς ταύτας προσθέσωμεν καὶ τὴν δαπάνην τῶν οἰκείων ἐκκλησιῶν τότε τὸ ποσὸν ὑπερδιπλασιάζεται.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐταιριῶν ἡ μὲν Βιβλικὴ Ἐταιρία, ἥτις ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ἐξέδωκε περὶ τὰ 76,000,000 ἀντιτύπων τῶν Ἀγ. Γραφῶν, ἀπέναντι 55 ἑτέρων ἑκατομ. ἀντιτύπων ἐκδοθέντων ὑπὸ τῶν μετ' αὐτὴν ἀναφανειῶν ἐταιριῶν, εἰς 200 περίπου γλώσσας, ἐδαπάνησε κατὰ τὸ ἥδη λῆξαν ἔτος 2,682,185 ἀντιτύπων τῶν Ἀγ. Γραφῶν.

Ἡ Θρησκευτικὴ Φυλλαδικὴ ἐταιρία ἐξέδωκε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 453 νέα συγγράμματα· ἥτοι 642 154,100 σελίδας. Τούτων δὲ ἐκ μὲν τῆς κεντρι-

κῆς ἀποθήκης ἐκυκλοφόρησαν 51,976,489 ἀντιτύπων ἐκ δὲ τῶν ἐν ἄλλαις χώραις ἀποθηκῶν 11 ἔτι ἑκατομμύρια.

Αἱ ἀποστολικαὶ ἐταιρίαι ἀπέστειλαν ἱεροποστόλους ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης πρὸς διάδοσιν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Ἐν Ἰνδίαις, Κίνα, Ἰαπωνίᾳ, ταῖς νήσοις τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῇ Κεντρικῇ Ἀφρικῇ.

Οἱ ἀνω ἀριθμοὶ δὲν δύναται ἢ νὰ κινήσωσι τὴν ζηλοτυπίαν ἡμῶν. Μόνος λογισμὸς δὲν ἐπέφεραν ἡμῖν ἦν ὁ ἐξῆς. Καὶ πρέπει λοιπὸν, ἀπέναντι τῶν ἐνεργειῶν τῶν Ἀγγλων, οἱ πρῶτοι δεχθέντες τὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ φῶτα, οἱ ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ τῶν ἀποστόλων ἐν τῇ μητρικῇ γλώσσῃ ἀκούσαντες παραδιδόμενον τὸ εὐαγγέλιον νὰ ὑστερῶσι τὸν ζῆλον πρὸς διάδοσιν αὐτοῦ. Σεμνυνόμεθα, ναὶ καὶ δικαίως σεμνυνόμεθα διὰ τὴν μετὰ κτηνώδη, οὕτως εἰπεῖν, δουλείαν ἐπίδοσιν καὶ προαγωγὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τε τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν φιλολογίαν· ὡς καὶ διὰ τὴν εὐγενῆ τῶν νέων ἡμῶν περὶ τὰ καλὰ ἀμιλλαν. Δέκα περίπου ἄγωνες, ἄθλα γενναῖα παρέχοντες, ποιητικοί, φιλολογικοί, ἱατρικοί, καὶ ποικίλοι ἄλλοι ἐυστήθησάν καὶ ὡς ἡμέραι οἱ εἰς αὐτοὺς κατερχόμενοι ἀθληταὶ αὐξάνουσι. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ διάδοσιν τῶν Ἀγ. Γραφῶν ποία σκεψὶς γίνεται; Ἐνῶ αἱ Ἀγίαι Γραφαὶ εἶναι τὸ Βιβλίον δι' οὗ καὶ μόνου δύνανται νὰ διαδοθῶσιν ὡς ἐξ ἀρχεγόνου πηγῆς τὰ ἅγια νάματα τῆς θείας τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίας καὶ ἡ βάσις τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐνῶ ἐν τῇ παραδοχῇ αὐτῶν καὶ μόνων ἔγκειται ἡ σωφροσύνη τοῦ πολίτου, ἡ τιμιότης τοῦ ὑπαλλήλου, ἡ φιλοστοργία τοῦ τέκνου καὶ τοῦ γονέως καὶ τέλος ἡ χρηστότης τοῦ ἀνθρώπου.

Ὅ,τι καλόν, ὅ,τι ἀγαθόν κέκτηται σήμερον ὁ Ἑλληνισμός ἐξ αὐτῶν ἠντλησεν αὐτό· τὰ γράμματα, τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἐλευθερίαν, τὸ παλλάδιον τοῦτο πάσης Ἑλληνίδος καρδίας, ὀφείλει εἰς τὴν εὐσεβείαν τῶν προγόνων ἡμῶν, τεκμήριον τῆς ὁποίας ἐλαχίστον κατὰ τὴν ἐξιστόρησιν τῆς τοῦ Νικητάρου Ὀνειακῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς Ἀθηναϊδὸς ἀναφέραμεν. Ἐν τοῖς αὐτοῖς ἡ διεύθυνσις τῆς Ἀθηναϊδὸς ἔχουσα πεποιοῦσιν ἀκαθάδαντον ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῶν Ἀγ. Γραφῶν προσφέρει τοὺς νέους, ἐφ' ὧν στηρίζει ὁ Ἑλληνισμός τὰς ἐλπίδας του, ἐπικαλούμεν τὴν φιλοπατρίαν αὐτῶν, νὰ μὴ ἀναπαυθῶσι πρὶν ἢ ἡ Ἑλλάς ἀποκτήσῃ ΕΘΝΙΚΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΡΑΦΩΝ.

ΤΟ ΚΟΛΟΣΣΑΙΟΝ

Εἶναι ὄντως ἐκπληκτικὴ ἡ διαφορὰ μεθ' ἧς ἀποκαλύπτονται τὰ αὐτὰ αἰσθήματα παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς καὶ αἰ ἐντυπώσεις, ἅς δύνανται νὰ ἐμπνεύσωσιν εἰς ὀρισιμένους λαοὺς ἡ φυλὰς αἱ εὐγενέστεραι ἐμπνεύσεις τῆς τοῦ ἀνθρώπου καρδίας. Οἱ ἀγῶνες τῶν μονομάχων, οἵτινες κατέχουσι τόσῳ μεγάλῃν θέσιν εἰς τὴν ζωὴν τῶν Ῥωμαίων, ἔσχον θρησκευτικὴν καταγωγὴν καὶ διὰ τοῦτο οὐχὶ τόσῳ διὰ νὰ διασκεδάσωσιν τὸν λαόν, ὅσῳ διὰ νὰ ἀρέσκωσι τοῖς θεοῖς ἀνήγειραν τὸ κολλοσσαῖον τοῖς Φλαβιανοῖς αὐτοκράτορες.

Ἐν τοῖς πρώτοις τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας χρόνοις, ἡ Ῥώμη ἠγνόει ἐντελῶς τοὺς μονομάχους. Πλὴν γείτονες αὐτῶν ἦσαν οἱ Ἑτροῦσκοι· φυλὴ πολλὴ πρῶτον τῶν ἀγροτικῶν τοῦ Λατίου κατόικων ἐκ πολιτισθεῖσα· ἐξ ἧς ἐπήγαγε ἅπας σχεδὸν ὁ πολιτισμός, αἱ τέχναι καὶ πολλὰ τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν τῶν. Οἱ Ἑτροῦσκοι ἦσαν εὐσεβεῖς· πλὴν εὐσεβεῖς κατὰ τὸ θρησκευτικόν, θρησκευτικὰ σκοτεινόν, μετὰ τρομερῶν θεοτήτων καὶ φοικωδῶν καὶ αἱμοχαρῶν τελετῶν· ὁ τρόμος ἦν τὸ θεμέλιον τῆς εὐσεβείας τῶν. Ἡ ἀρχαιοτέρα θρησκεία τοῦ ἀνθρώπου γένους, ἐκεῖνη ἣτις ἐπλάσε τὴν οἰκογένειαν καὶ ἔδωκε τὸν δεσμόν τῶν ἀρχαίων κοινωνιῶν, ἡ θρησκεία τῶν προγόνων ἡμῶν, εὐρίσκετο παρ' αὐτοῖς εἰς θηριώδη κατάστασιν, ἐτίμων μεγάλως τὸν θάνατον καὶ οὐχὶ δι' ἄλλον τινα λόγον ἢ διότι τὸν ἐφοβοῦντο· δι' αὐτοὺς ὁ θάνατος ἦτο εἶδος δαίμονος κακοποιοῦ ἢ τοῦλάχιστον ἀπαιτητικῆς, ἐπιφοβῆς καὶ διφῶν προσφοράς καὶ θυσίας, ἔτοιμος νὰ ἐκδικηθῇ ἂν τις ἐλησμονεῖ νὰ τῷ τὰς προσφέρει. Τὸ αἷμα καὶ πρὸ πάντων τὸ ἀνθρώπινον ἦτο ἡ εὐπροδεκτικώτερα προσφορά δι' αὐτόν· ἐκ τούτου τὸ ἔθιμον τοῦ θύειν δούλους ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν τεθνεώτων. Καὶ ἔτι πλέον· ἐπειδὴ αἱ κηδεῖαι ἦσαν πομπῶδεις τελεταὶ καὶ ἕκαστος ἐπροθυμοποιεῖτο νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ὡς οἶον τ' ἦν μεγαλοπρεπῆ, ἐσκέφθησαν νὰ μετατρέψωσι τὰς θυ-

σίας ταύτας εἰς θέαμα· τὰ θύματα ἀντὶ νὰ φονεύωνται ὡς κτήνη, ἐπάλαιον· καὶ οὕτως ἐδιδόθησαν οἱ ἀγῶνες τῶν μονομάχων.

II

Τὸ 264 π. χ. ὑπῆρξε τὸ ἔτος καθ' ὃ τὸ ἔθιμον τοῦτο μετεδόθη ἐξ Ἑτρουρίας εἰς Ῥώμην. Δύο πατριῶται, ὁ Μάρκος καὶ ὁ Δέκιμος Βρούτος ἐν τῇ κηδεαίᾳ τοῦ πατρὸς τῶν παρέσχον εἰς τὸν λαόν θέαμα ἀγῶνος μονομάχων. Τοῦτο κατέστη ἀργότερα τελετὴ ἀναγκαία τῶν κηδεῶν τῶν πλουσίων καὶ κατήντησεν ὥστε νὰ ὀρίζηται ρητῶς διὰ τῆς διαθήκης τῶν πλουσίων Ῥωμαίων ποσὸν ἀνάλογον διὰ τὸ ἀναγκαῖον τοῦτο μέρος τῶν κηδεῶν τῶν. Αἱ ἐπικηδεῖαι αὐταὶ διασκεδάσεις μετετρέπησαν ὑπὸ τῶν μονομάχων εἰς παντὸς εἶδους διασκεδάσεις, ἥτοι εἰς δημοσίους ἑορτάς. Ὅθεν ἐγεννήθησαν ἐν Ῥώμῃ πολλαὶ τοιαῦται ἑορταὶ· θρησκευτικαί, πολιτικαί, ἀστυκαί, καὶ οἰκογενειακαί· ὅλαι δὲ αὐταὶ ἐγίνοντο δημοσίως χρησιμεύουσαι ὡς περιστάσεις καθ' ἃς οἱ πλούσιοι παρείχον τῷ λαῷ θέαματα ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῆς θρησκείας.

Οὐδὲν ἀρεστότερον ἦν τοῖς Ῥωμαίοις ἢ τὰ θέαματα τοῦ ἵπποδρομίου, ἢ μάλλον αἱ σφαγαὶ τοῦ. Θηριομαχίαι, πάλῃ ἀνθρώπων μετὰ θηρίων, ἀνθρώπων κατ' ἀλλήλων· οὐδὲν τούτων εὐνέστερι μάλλον εἰς τὸν λαόν ἐκείνον· ὅστις θεωρεῖ ὡς βάδισα τὰ λοιπὰ ἔθνη· εἶναι θλιβερόν ἀλλ' οὐχ' ἥττον ἀληθές ὅτι ὁ λαὸς οὗτος δὲν διεσκεδάξεν, ἂν μὴ ἐπασχον ἄνθρωποι πρὸς διασκεδασίν του. Μεθ' ὅσα καὶ ἂν λεχθῶσι, μόλις δύναται τις νὰ συλλάβῃ ἀμυδράν ιδεάν περὶ ὅσων συνέβαινον ἐν Ῥώμῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις, τελευμένον ἀγῶνων τῶν μονομάχων. Κατ' ἀρχάς οἱ ἀγῶνες οὗτοι περιερίκοντο μεταξὺ τῶν αἰχμαλώτων τῶν καταδεδικασμένων εἰς θάνατον· κατόπιν ὁμῶς ἄνδρες ἐλευθεροὶ ἐπηγγέλλοντο τὸν μονομάχον καὶ ἐπὶ τούτῳ συνεστήθησαν καὶ ἰδιαίτερα σχολεῖα ἐνθα ἐδιδάσκοντο· ἀργότερα δὲ ὑπόκειται καὶ βουλευταὶ κατήλθον εἰς τὴν κονίστραν· αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ Κόμμοδος δὲν ἀπέβηκε νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν κονίστραν τοῦ Κολλοσσαίου· ἐμάχετο ὑπὸ ἐνδυμα Ἡρακλέους φέρων τὸ ρόπαλον καὶ τὴν λεοντὴν· καὶ ἐκτοτε οὐ μόνον ζεύγη καὶ συμμορίαι ἀπλᾶι ἀλλ' ὀλοκλήρα στρατεύματα μονομάχων κατήρχοντο ἐνίοτε εἰς τὸ ἀπέραντον ἀλλ' οὐχ' ἥττον περίφρακτον τοῦτο πεδῖον· πλεῖστοι ἀνθρώποι κατεκρεουργοῦντο ἐνώπιον τοῦ ἀλλοφρόνου τούτου πλήθους· ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ναυμαχίαι ἐγίνοντο ἐν αὐτῷ ἀμφιθεάτρῳ δηλ. τινῶν αἱ κονίστραι ἐπληροῦντο ὕδατος δι' ὑδραγωγείων, καὶ τότε τριήρεις ὠπλισμέναι ἐναυμάχουν ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ προχείρου ταύτης λίμνης.

Ἡ διδασκαλία τῶν μονομάχων εἶχεν ἀνέλθῃ εἰς τέχνην καὶ ἐπιστήμην· ἀγῶν-τάς, ἐπιχειρηματικαὶ ἐπιτήδευσις, αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ διετήρουν στρατεύματα ὀλοκλήρα μονομάχων τῶν εἰκοσὶ διάφορα εἶδη